

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRO  
Į S A K Y M A S

**DĖL LIETUVOS HIGIENOS NORMOS HN 123:2013 „SPORTO KLUBO PASLAUGŲ  
SVEIKATOS SAUGOS REIKALAVIMAI“ PATVIRTINIMO**

2013 m. gegužės 27 d. Nr. V-551  
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo (Žin., 2002, Nr. [56-2225](#); 2007, Nr. [64-2455](#)) 16 straipsnio 1 dalimi ir siekdamas užtikrinti sporto klubo paslaugų saugą:

1. T v i r t i n u Lietuvos higienos normą HN 123:2013 „Sporto klubo paslaugų sveikatos saugos reikalavimai“ (pridedama).
2. P r i p a ž i s t u netekusiu galios Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. gruodžio 12 d. įsakymą Nr. V-737 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 123:2003 „Patalpų ir įrangos, skirtų kūno kultūrai ir sportui, higienos reikalavimai“ patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. [119-5456](#)).
3. P a v e d u viceministrui pagal administravimo sritį kontroliuoti šio įsakymo vykdymą.
4. N u s t a t a u, kad šis įsakymas įsigalioja 2013 m. lapkričio 1 d.

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

VYTENIS POVILAS ANDRIUKAITIS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos  
ministro 2013 m. gegužės 27 d. įsakymu  
Nr. V-551

**LIETUVOS HIGIENOS NORMA HN 123:2013 „SPORTO KLUBO PASLAUGŲ  
SVEIKATOS SAUGOS REIKALAVIMAI“**

**I. BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Ši Lietuvos higienos norma (toliau – higienos norma) nustato sporto klubo paslaugų sveikatos saugos reikalavimus. Higienos norma netaikoma pramogų ir poilsio organizavimo (poilsio parkų, slidinėjimo kalvų, kabamųjų lynų kelių eksploatavimo, žirgynų, šaudyklų, dažasvydžio ir pan. veikla), stadionų, arenų, aikštynų, takų (žiemos sporto arenų, golfo aikštynų, boulingo takų ir pan.), sporto bazių eksploatavimo, sportinio ir rekreacinio švietimo (sporto stovyklų, sporto mokyklų ir kita mokymo, ugdymo veikla), kultūrinio švietimo (šokių mokymas, šokių studijų veikla), patalpų, poilsio ir sporto įrangos nuomos veiklai ar paslaugoms.

2. Ši higienos norma privaloma juridiniams ir fiziniams asmenims, projektuojantiems, statantiems, įrengiantiems, rekonstruojantiems, eksploatuojantiems statinius ir patalpas, kuriose teikiamos sporto klubo paslaugos, šių paslaugų teikėjams bei kontroliuojančioms institucijoms.

3. Sporto klubo paslaugų teikėjas privalo teikti tik saugias paslaugas [11.2].

4. Sporto klubo paslaugų veikla gali būti vykdoma tik turint šiai veiklai teisės akto [11.9] nustatyta tvarka išduotą leidimą-higienos pasą.

5. Sporto klubo paslaugų teikėjas paslaugų vartotojui privalo suteikti tikslią, išsamią ir teisingą informaciją apie teikiamas paslaugas, saugų įrangos, inventoriaus, įrankių naudojimą, su konkrečiomis

paslaugomis susijusią galimą riziką vartotojo sveikatai, galimas pasekmes, vidaus tvarkos taisyklės. Informacija vartotojui turi būti suteikta prieš paslaugų vartotojui išigyjant paslaugas (sudarant paslaugų teikimo sutartį). Sporto klubo paslaugų teikėjo parengtos vidaus tvarkos taisyklės paskelbiamos gerai paslaugų vartotojui matomoje paslaugų teikimo vietoje.

6. Asmenys, teikiantys sporto klubo paslaugas, turi turėti pirmosios pagalbos žinių bei tai patvirtinančius sveikatos žinių atestavimo pažymėjimus [11.8]. Sveikatos žinių atestavimo pažymėjimai laikomi sporto klubo paslaugų teikimo vietoje.

7. Pratybas (užsiėmimus, treniruotes) vedantys asmenys turi turėti specialųjį kūno kultūros ir sporto išsilavinimą (sporto krypties aukštąjį išsilavinimą) patvirtinančius dokumentus ar Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės išduotą kūno kultūros ir sporto veiklos leidimą [11.1, 11.10].

8. Sporto klubo paslaugų teikimo vietoje turi būti įmonės pirmosios pagalbos rinkinys, kurio sudėtis ir apimtis turi atitikti teisės akto reikalavimus [11.4].

9. Sporto klubo paslaugų teikimo vietoje įrengtas baseinas ir jo priežiūra turi atitikti teisės akto reikalavimus [11.6].

10. Sporto klubo paslaugų teikimo vietoje įrengta pirtis ir jos priežiūra turi atitikti teisės akto reikalavimus [11.7].

## II. NUORODOS

11. Teisės aktai, į kuriuos pateiktos nuorodos šioje higienos normoje:

11.1. Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymas (Žin., 1996, Nr. [9-215](#); 2008, Nr. [47-1752](#));

11.2. Lietuvos Respublikos produktų saugos įstatymas (Žin., 1999, Nr. [52-1673](#); 2001, Nr. [64-2324](#));

11.3. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. liepos 8 d. įsakymas Nr. 358 „Dėl Biocidų autorizacijos ir registracijos nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. [79-3361](#));

11.4. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. liepos 11 d. įsakymas Nr. V-450 „Dėl sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijos teikiant pirmąją medicinos pagalbą, pirmosios medicinos pagalbos vaistinėlių ir pirmosios pagalbos rinkinių“ (Žin., 2003, Nr. [79-3605](#));

11.5. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. liepos 23 d. įsakymas Nr. V-455 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 24:2003 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“ patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. [79-3606](#));

11.6. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. liepos 12 d. įsakymas Nr. V-572 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 109:2005 „Baseinai. Įrengimo ir priežiūros saugos sveikatai reikalavimai“ patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. [87-3277](#));

11.7. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. liepos 21 d. įsakymas Nr. V-595 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 39:2005 „Pirtys: įrengimo ir priežiūros saugos sveikatai reikalavimai“ patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. [93-3483](#));

11.8. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. sausio 28 d. įsakymas Nr. V-69 „Dėl Privalomojo pirmosios pagalbos mokymo programos, Privalomojo higienos įgūdžių mokymo programos ir Privalomojo mokymo apie alkoholio ir narkotikų žalą žmogaus sveikatai mokymo programos patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. [14-490](#));

11.9. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. liepos 13 d. įsakymas Nr. V-632 „Dėl Leidimų-higienos pasų išdavimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. [86-4573](#));

11.10. Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2009 m. kovo 10 d. įsakymas Nr. V-188 „Dėl Kūno kultūros ir sporto veiklos leidimų išdavimo, pratęsimo ir pripažinimo negaliojančiais tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2009, Nr. [29-1161](#)).

### III. SĄVOKOS IR APIBRĖŽIMAI

12. Šioje higienos normoje vartojama sąvoka ir jos apibrėžimas:

**sporto klubo paslaugos** – uždaroje patalpose ar jų komplekse juridinių ar fizinių asmenų vykdoma ūkinė komercinė veikla, atlygintinai teikiamos paslaugos, skirtos paslaugų vartotojams mankštintis, fiziniam aktyvumui palaikyti.

Kitos šioje higienos normoje vartojamos sąvokos ir apibrėžimai atitinka vartojamus Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatyme (Žin., 1996, Nr. [9-215](#); 2008, Nr. [47-1752](#)).

### IV. PATALPŲ IR JŲ ĮRENGIMO REIKALAVIMAI

13. Sporto klubo paslaugų teikimo patalpos, jose esantys įrenginiai (įranga) turi būti saugūs, techniškai tvarkingi, įrengti ir prižiūrimi taip, kad juos naudojant būtų išvengta nelaimingų atsitikimų (paslydimo, kritimo, susidūrimo, nudegimo, nutrenkimo, sužalojimo elektros srove, sprogimo ir pan.).

14. Stacionari paslaugoms teikti naudojama įranga, įrenginiai (pvz., treniruokliai) turi būti montuojami ir naudojami pagal gamintojo instrukcijas, kurios turi būti laikomos sporto klubo paslaugų teikimo vietoje.

15. Sporto klubo patalpoje (-ose) pratyboms (užsiėmimams) turi būti tik pratyboms (užsiėmimams) reikalinga įranga ir inventorius.

16. Sporto klubo patalpoje (-ose), kurioje (-iose) naudojamos pagalbinės priemonės (inventorius), galinčios kliudyti langą ar šviestuvą (pvz.: kamuoliai, šokdynės ir pan.), langai ir šviestuvai turi būti apsaugoti nuo dužimo.

17. Sporto klube turi būti įrengtos šios patalpos:

17.1. patalpa (-os) pratyboms (užsiėmimams);

17.2. persirengimo patalpa (-os);

17.3. dušo patalpa (-os);

17.4. tualetas (-ai).

18. Persirengimo ir dušo patalpos turi būti išdėstytos taip, kad iš persirengimo patalpos būtų galima patekti tiesiai į dušo patalpą.

19. Persirengimo patalpoje (-ose) turi būti įrengtos vietos persirengti (persirengimui skirti suolai, kėdės ir pan.) ir drabužiams bei daiktams susidėti (spintelės, lentynos, kabliukai ir pan.).

20. Persirengimo patalpoje (-ose) turi būti ne mažiau kaip vienas plaukų džiovintuvas 10 persirengimo vietų.

21. Dušo patalpoje (-ose) turi būti įrengtas ne mažiau kaip vienas dušo ragelis 5 persirengimo vietoms.

22. Tualete vienas unitazas ir viena praustuvė skiriama 30 persirengimo vietų.

23. Persirengimo, dušo, tualetų patalpų grindų danga turi būti neslidė, tinkama valyti drėgnai.

24. Sporto klubo patalpų, kuriose vyksta pratybos (užsiėmimai), grindys turi būti lygios, tinkamos valyti drėgnai.

25. Tiekiamas šaltas ir karštas vanduo turi atitikti geriamojo vandens kokybės reikalavimus [11.5]. Karšto vandens čiaupe temperatūra turi būti ne žemesnė kaip 50 °C (išmatavus temperatūrą po 1 min., kai buvo atsuktas čiaupas ir paleistas vanduo), šalto – ne aukštesnė kaip 20 °C (išmatavus temperatūrą po 2 min., kai buvo atsuktas čiaupas ir paleistas vanduo).

26. Karštas vanduo turi būti nuolat tiekiamas į dušo patalpas, tualetuose įrengtas praustuvės, persirengimo patalpas (jeigu juose įrengtos praustuvės).

27. Sporto klube turi būti suprojektuotos ir įrengtos tokios mikroklimato parametrus palaikančios ir reguliuojančios šildymo, vėdinimo ir (ar) oro kondicionavimo sistemos, kad būtų galima palaikyti šiame punkte nurodytus mikroklimato parametrus. Sporto klubo patalpose, kuriose vyksta pratybos (užsiėmimai), oro temperatūra pasirenkama priklausomai nuo jose vykstančių pratybų (užsiėmimų) intensyvumo, tačiau

turi būti ne žemesnė kaip 15 °C ir ne aukštesnė kaip 24 °C; oro judėjimo greitis šaltuoju metų laikotarpiu turi būti nuo 0,05 iki 0,2 m/s, šiltuoju – nuo 0,15 iki 0,3 m/s. Persirengimo, dušo patalpose oro temperatūra turi būti ne žemesnė kaip 20 °C.

28. Sporto klubo patalpose, kuriose vyksta pratybos (užsiėmimai), bendra dirbtinė apšvieta turi būti ne mažesnė kaip 150 lx.

## **V. PATALPŲ PRIEŽIŪROS REIKALAVIMAI**

29. Sporto klubo patalpos, įrenginiai, inventorių turi būti švarūs, valomi paslaugų teikėjo nustatyta tvarka.

30. Patalpoms, įrangai, inventoriui valyti naudojamos priemonės turi būti naudojamos pagal paskirtį ir gamintojo nurodytas instrukcijas. Naudojimo instrukcijos turi būti laikomos sporto klubo paslaugų teikimo vietoje. Persirengimo patalpoms, dušams, tualetams valyti naudojamos dezinfekcinių savybių turinčios teisės aktų [11.3] nustatyta tvarka leistos naudoti priemonės – autorizuoti (registruoti) biocidai. Dušo patalpų grindys, dušo patalpose esantys kilimėliai (jeigu yra) valomi ir dezinfekuojami fungicidiniu (grybelio sukėlėjus naikinančiu) poveikiu pasižyminčiomis priemonėmis.

31. Sporto klubo patalpose, kuriose vyksta pratybos, turi būti įrangos, įrenginių, inventoriaus valymui skirtų priemonių, kuriomis galėtų naudotis sporto klubo paslaugų vartotojai.

32. Kas 3 mėnesius karšto vandens tiekimo sistemoje vandens temperatūra turi būti profilaktiškai pakeliama iki ne žemesnės kaip 66 °C temperatūros ir išlaikoma ne trumpiau kaip 25 min.

33. Sporto klubo paslaugų teikėjas ne rečiau kaip vieną kartą per metus turi atlikti geriamojo vandens (šalto ir karšto) mikrobiologinį tyrimą legionelėms nustatyti. Papildomi vandens tyrimai atliekami, kai vandens tiekimo sistema pradedama naudoti po ilgesnės kaip vieno mėnesio pertraukos, po vandens tiekimo sistemos rekonstrukcijos ar remonto, arba diagnozavus paslaugų vartotojų susirgimų legionelioze. Geriamojo vandens mikrobiologiniai tyrimai legionelėms nustatyti turi būti atliekami tyrimams akredituotoje (atestuotoje) laboratorijoje. Tyrimų protokolai saugomi sporto klubo paslaugų teikimo vietoje ne trumpiau kaip 2 metus.

34. Jeigu 1 l vandens randama daugiau nei 1 000, bet mažiau nei 10 000 legionelių, turi būti patikrinama vandens tiekimo sistema, nustatoma galima vandens taršos priežastis, koreguojamos esamos ir / ar imamas naujų legioneliozės profilaktikos priemonių. Jeigu 1 l vandens randama daugiau nei 10 000 legionelių, turi būti patikrinama vandens tiekimo sistema, nustatoma galima vandens taršos priežastis, vandens tiekimo sistema valoma ir pašalinamas jos kenksmingumas, koreguojamos esamos ir / ar imamas naujų legioneliozės profilaktikos priemonių. Atlikus vandens tiekimo sistemos valymą ir kenksmingumo pašalinimą, atliekamas vandens mikrobiologinis tyrimas legionelėms nustatyti.

35. Vandens tiekimo sistemos kenksmingumo pašalinimo būdas turi būti saugus vartotojams. Vandens tiekimo sistemos valymo ir kenksmingumo pašalinimo darbai (cheminė, terminė dezinfekcija) sporto klubo paslaugų teikimo patalpose atliekami, kai jose nėra paslaugų vartotojų.

36. Visi vandens tiekimo sistemos rekonstrukcijos, remonto, valymo, kenksmingumo pašalinimo, profilaktikos darbai turi būti registruojami Profilaktinių (techninių) priemonių (darbų) registracijos žurnale (šios higienos normos priedas). Profilaktinių (techninių) priemonių (darbų) registracijos žurnalas saugomas sporto klubo paslaugų teikimo vietoje ne trumpiau kaip 2 metus.

---

Lietuvos higienos normos  
HN 123:2013 „Sporto klubo paslaugų  
sveikatos saugos reikalavimai“  
priedas

**(Profilaktinių (techninių) priemonių (darbų) registracijos žurnalo forma)**

**PROFILAKTINIŲ (TECHNINIŲ) PRIEMONIŲ (DARBŲ) REGISTRACIJOS ŽURNALAS**

(juridinio asmens / filialo pavadinimas, kodas, fizinio asmens vardas, pavardė, sporto klubo paslaugų teikimo vietos adresas)

Eil. Nr.	Profilaktinės (techninės) priemonės (darbo) pavadinimas (vandens tiekimo sistemos remontas, rekonstrukcija, valymas, terminis ar cheminis kenksmingumo pašalinimas)	Vandens tiekimo sistemos vieta (dalis), kurioje buvo atliktos profilaktinės (techninės) priemonės (darbai), jų atlikimo data	Profilaktinės (techninės) priemonės (darbo) trukmė	Profilaktinės (techninės) priemonės (darbo) aprašymas (kas buvo daryta, nurodoma vandens temperatūra, jeigu buvo matuota, taškai (vietos), kuriuose (-iose) buvo matuota temperatūra, kenksmingumo pašalinimui naudojamos medžiagos pavadinimas, koncentracija ir kt.)	Profilaktinę (techninę) priemonę (darbą) atlikusio fizinio asmens vardas, pavardė, pareigos, parašas; juridinio asmens pavadinimas, kodas, sutarties data ir Nr., jeigu priemonės (darbai) buvo vykdyti pagal sutartį
1	2	3	4	5	6